

Sygn. akt IV CZ 40/15

POSTANOWIENIE

Dnia 22 października 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Owczarek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dariusz Dończyk

SSN Iwona Koper

w sprawie z powództwa E. G.

przeciwko W. Z.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 22 października 2015 r.,

zażalenia pozwanego

na wyrok Sądu Okręgowego w G.

z dnia 9 marca 2015 r.,

oddala zażalenie; pozostawia rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego Sądowi który wyda orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 marca 2015 r., wydanym na posiedzeniu niejawnym, Sąd Okręgowy w G. uchylił wyrok Sądu Rejonowego w G. z dnia 8 marca 2013 r., zniósł postępowanie w zakresie czynności podjętych przez ten Sąd od dnia 2 listopada 2011 r. i przekazał temu Sądowi do ponownego rozpoznania sprawę o zapłatę z powództwa E. G. przeciwko W. Z.

Zażalenie na powyższy wyrok wniósł pozwany W. Z. Wnosząc o uchylenie zaskarżonego orzeczenia podniósł, że w dotychczasowym postępowaniu był prawidłowo reprezentowany przez pełnomocnika – M. K., sprawującego zarząd jego majątkiem, zatem bezpodstawnie przyjęto, że w sprawie wystąpiła nieważność postępowania. Stwierdził, że skoro obecnie w jego majątku brak aktywów, to wystarczające jest sprawowanie przez wymienionego zarządu nad pasywami, który może polegać na pomocy przy dochodzeniu roszczeń, w tym w drodze sądowej. Skarżący powołał ponadto zarzut nieważności postępowania przed sądem drugiej instancji wskazując, że złożył wniosek o odroczenie rozprawy apelacyjnej z zaświadczeniem lekarskim wskazującym na pobyt w szpitalu, a nieuwzględnienie go spowodowało, że nie mógł osobiście wystąpić przed sądem i bronić swoich interesów.

Sąd Najwyższy zważył:

Odnosząc się do zarzutu nieważności postępowania apelacyjnego wskazać należy, że rozpoznanie środka odwoławczego nastąpiło na posiedzeniu niejawnym (art. 374 k.p.c.). O terminie takiego posiedzenia nie powiadamia się stron (ich pełnomocników), a wstęp mają tylko osoby wezwane przez sąd (art. 152 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.). W sprawie nie wydano zarządzenia o wezwaniu pozwanego. W tym stanie rzeczy brak podstaw do przyjęcia, że w postępowaniu odwoławczym doszło do nieważności.

Chybione jest zażalenie w pozostałym zakresie. Jak zgodnie przyjmuje się w piśmiennictwie i orzecznictwie, pełnomocnictwo procesowe wynikające z faktu sprawowania zarządu nad majątkiem osoby reprezentowanej ma charakter wyjątkowy, wtórny wobec podejmowanych czynności zarządu. Istotą unormowania zawartego w art. 87 § 1 k.p.c., stanowiącego ustawowy wyjątek od ustawowej zasady profesjonalnego zastępstwa procesowego, jest bowiem zapewnienie

rzeczywistego związku między sprawowaniem zarządu i pełnomocnictwem. Zarząd majątkiem lub interesami musi być zatem trwały i rzeczywisty. Jeżeli został on powierzony przez stronę jedynie w celu dochodzenia skonkretyzowanych roszczeń, dopuszczenie do udziału w postępowaniu nie jest możliwe. Przez sprawowanie zarządu majątkiem lub interesami strony należy rozumieć stałe sprawowanie zarządu odnoszące się do jakiegokolwiek majątku lub interesu strony, jeżeli przedmiot sporu wchodzi w zakres tego zarządu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 maja 2014 r., I CZ 27/14, nie publ., z dnia 24 stycznia 2013 r., II CZ 159/12, nie publ., z dnia 7 listopada 1984 r., II CZ 105/84, nie publ.). Ciężar wykazania, że oprócz podejmowania czynności procesowych w imieniu mocodawcy, zarządca sprawuje także inne funkcje dotyczące spraw zarządu spoczywa na tym podmiocie (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 maja 1991 r., III CZP 41/91, OSNC 1992, nr 2, poz. 28).

W rozpoznawanej sprawie nie wykazano, na czym, poza prowadzeniem postępowań sądowych, polegały zarządcze czynności pełnomocnika pozwanego. Tym samym nie został spełniony wymóg określony w art. 87 § 1 k.p.c. i M. K. nie mógł wystąpić w sprawie jako pełnomocnik procesowy pozwanego, zatem postępowanie przed Sądem pierwszej instancji było dotknięte nieważnością (art. 379 pkt 2 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie, orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego pozostawiając, zgodnie z art. 108 § 2 w zw. z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c., sądowi który wyda orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.